

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

АГРОНОМІЯ

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 201 Агроніомія
галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

 Валентина АРАНЧІЙ

(протокол № 6 від «27» лютого 2024 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з

«01» вересня 2024 р.

Ректор Олександр ГАЛИЧ

(наказ № 50 від «27» лютого 2024 р.)

Полтава 2024 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олена КОСТЕНКО

Керівник навчально-наукового центру

Людмила ШУЛЬГА

забезпечення освітньої діяльності

та якості освіти

Керівник відділу моніторингу та забезпечення

Інна ЛАВРІНЕНКО

якості освіти

Начальник навчального відділу

Андрій ДОРОШЕНКО

Директор навчально-наукового інституту
агротехнологій, селекції та екології

Микола МАРЕНИЧ

Завідувач аспірантурою і докторантурою

Олена СІРЕНКО

Гарант програми

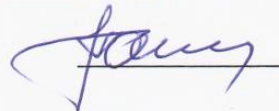

Сергій ПОСПЄЛОВ

ВНЕСЕНО

Кафедрою землеробства і агрохімії ім. В. І. Сазанова
Протокол № 18 від «06» лютого 2024р.

Завідувач кафедри

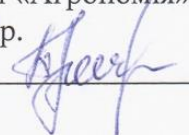
Сергій ПОСПЄЛОВ

СХВАЛЕНО

Радою з якості вищої освіти спеціальності «Агрономія»

Протокол № 6 від 12 лютого 2024р.

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності

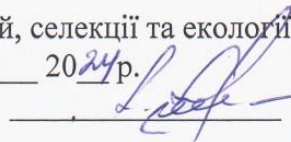
Ольга БАРАБОЛЯ

СХВАЛЕНО

Вченою радою ННІ агротехнологій, селекції та екології

Протокол № 6 від 19 лютого 2024р.

Голова вченої ради

Микола МАРЕНИЧ

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою з розроблення освітньої програми у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові члена робочої групи з розроблення освітньої програми	Науковий ступінь, вчене звання (для НПП / НП), назва освітньої програми, рівень вищої освіти (для здобувачів вищої освіти)	Посада, назва закладу вищої освіти /установи/ організації, місце її розташування
Поспелов Сергій Вікторович, <i>гарант</i>	доктор сільськогосподарських наук, професор	завідувач кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова, Полтавський державний аграрний університет
Гангур Володимир Васильович	доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник	завідувач кафедри рослинництва, Полтавський державний аграрний університет
Кулик Максим Іванович	доктор сільськогосподарських наук, професор	професор кафедри селекції, насінництва і генетики, Полтавський державний аграрний університет
Білявська Людмила Григорівна	доктор сільськогосподарських наук, професор	професор кафедри селекції, насінництва і генетики, Полтавський державний аграрний університет
Палазюк Богдан Олександрович	освітньо-наукова програма Агрономія, третій (освітньо-науковий рівень) вищої освіти	здобувач вищої освіти, Полтавський державний аграрний університет
Харченко Юрій Вікторович	кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник	Директор Устимівської дослідної станції Інституту рослинництва НААНУ, с. Устимівка, Кременчуцький район, Полтавська область

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

Прізвище, ім'я, по батькові рецензента	Посада, назва установи/організації, місце її розташування
АНТОНЕЦЬ Антоніна Семенівна	кандидат економічних наук, заступник Генерального директора ПП «Агроекологія», с. Михайлики, Миргородський район, Полтавська область
ТОВСТОШКУР Віталій Володимирович	кандидат сільськогосподарських наук, головний агроном ДГ ДП «Степне» ІС і АПВ НААН України, с. Степне, Полтавський район, Полтавська область

1. Профіль освітньої-наукової програми «Агрономія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, навчально-наукового інституту, кафедри, відповідальної за реалізації освітньої програми	Полтавський державний аграрний університет, навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Офіційна назва освітньої програми	Агрономія
Освітня кваліфікація	доктор філософії з агрономії
Професійна кваліфікація	не присвоюється
Кваліфікація у дипломі	Ступінь вищої освіти Доктор філософії Спеціальність Агрономія Освітньо-наукова програма Агрономія
Форми навчання	Інституційна (очна (денна))
Мова викладання	Державна
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, строк навчання 4 роки, обсяг освітньої складової становить 60 кредитів ЄКТС
Передумови	Диплом магістра (спеціаліста). Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат Національного агентства забезпечення якості вищої освіти про акредитацію № 2038 від 29.07.2021 р. Термін дії до 1.07.2027 р.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://www.pdau.edu.ua/content/specialnist-agronomiya-aspirantura
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця у галузі аграрних наук, здатних приймати компетентні самостійні рішення, вирішувати комплексні агрономічні проблеми, здійснювати оригінальні наукові дослідження та проводити науково-педагогічну діяльність.	

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p>Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність 201 Агроніомія, освітньо-наукова програм Агроніомія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти</p> <p>Об'єкт вивчення та діяльності: технологічні процеси вирощування сільськогосподарських культур</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців з агрономії, здатних розв'язувати комплексні проблеми у сфері агрономії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи природничих наук та їх використання для отримання високих і сталих урожаїв сільськогосподарських культур.</p> <p>Методи, методики та технології: лабораторний, вегетаційний, лізиметричний, вегетаційно-польовий, польовий методи досліджень в агрономії, статистичні методи аналізу даних, методи комп'ютерного моделювання, сучасні інформаційні технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування, інструменти та спеціалізоване програмне забезпечення, необхідне для лабораторних, лабораторно-польових і польових досліджень в агрономії</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	<p>Освітньо-наукова програма орієнтується на сучасні наукові дослідження в галузі агрономії, враховує специфіку роботи науково-дослідних установ, освітніх установ, орієнтує на актуальні напрямки, в рамках яких здобувач вищої освіти визначає свою професійну, дослідницьку, педагогічну та наукову діяльність.</p>
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	<p>Проведення досліджень за спеціальністю 201 «Агроніомія», здатність вирішувати складні проблеми в агрономії, пов'язані з функціонуванням агрофітоценозів, формуванням середовища для рослин, оцінкою виробничих ресурсів, постановка дослідів в агрономії.</p> <p>Ключові слова: агрономія, агрофітоценози, продуктивність рослин, генетика і селекція, технології в агрономії</p>
Особливості освітньо-наукової програми	<p>Програма передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навичок у галузі агрономії. Вона орієнтована на глибоку професійну підготовку здобувачів у напрямках агроекології, органічного землеробства, лікарського рослинництва, нішевих культур. Наукова складова програми визначається індивідуальним планом наукової роботи аспіранта.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Посади наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, інженерні посади у дослідницьких, проектних та конструкторських установах і підрозділах аграрних підприємств. Посади згідно з класифікатором професій України: викладач закладу вищої освіти (2310), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), науковий співробітник (2213.1), сільськогосподарський дорадник (сільськогосподарський експерт-дорадник) (2213.2), завідувач (начальник) сектору (самостійного) (1229.2).
Подальше навчання. Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук і додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Проблемно-орієнтоване навчання (лекції, практичні заняття, самостійне опрацювання матеріалу) з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі.</p> <p>Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та партнерів.</p> <p>Індивідуальне наукове керівництво, консультування з боку наукового керівника, науково-педагогічних працівників, галузевих науково-дослідних установ.</p> <p>Отримання навичок науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання якості освоєння освітньої складової освітньо-наукової програми включає поточний і підсумковий контроль знань.</p> <p>Оцінювання якості освоєння наукової складової освітньо-наукової програми включає виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, висвітлення матеріалів наукової роботи у профільних виданнях, проходження апробації результатів проведених досліджень.</p> <p>Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного представлення співробітникам відповідної кафедри доповіді за матеріалами завершеної дисертаційної (наукової) роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту дисертації є успішне виконання здобувачем ступеня доктора філософії власного індивідуального навчального плану.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері агрономії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК3. Здатність розробляти міжнародні проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p><i>Спеціальні компетенції, визначені СВО спеціальності</i></p> <p>СК1. Здатність продукувати і обґрунтовувати нові перспективні ідеї, гіпотези, стратегії виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в агрономії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з сільськогосподарських наук і суміжних галузей.</p> <p>СК2. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти експериментальних і теоретичних досліджень у сфері агрономії, інформаційні технології, методи комп'ютерного моделювання, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.</p> <p>СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну та освітню інноваційну діяльність у закладах вищої освіти з використанням сучасних технологій навчання.</p> <p>СК4. Здатність аналізувати, оцінювати і прогнозувати сучасний стан і тенденції розвитку агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>СК5. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти в агрономії та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.</p> <p>СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері агрономії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p><i>Спеціальні компетенції, визначені Університетом</i></p> <p>СК7. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.</p> <p>СК8. Здатність виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, організувати та керувати інформацією</p> <p>СК9. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>СК10. Здатність здійснювати науково-дослідну та науково-виробничу діяльність зберігаючи природне та культурне надбання</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p><i>Результати навчання, визначені СВО спеціальності</i></p> <p>РН1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії науки, агрономії та суміжних галузей, а також</p>

дослідницькі вміння для планування й проведення актуальних прикладних наукових досліджень.

РН2. Висувати і перевіряти гіпотези; обґрунтовувати та інтерпретувати результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного або комп'ютерного моделювання.

РН3. Планувати і виконувати теоретичні й експериментальні дослідження з агрономії та дотичних наукових напрямів з використанням сучасних методів, технологій та інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН4. Створювати інформаційні бази та володіти сучасним інструментарієм для пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації, зокрема, статистичними методами аналізу даних великого обсягу та/або складної структури.

РН5. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агрономії державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях

РН6. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, які дають можливість вирішити наукові, технологічні, економічні й організаційні проблеми агрономії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням технічних, соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН7. Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері агрономії та викладацькій практиці

РН8. Розробляти і викладати в закладах вищої освіти фахові дисципліни агрономічного спрямування з використанням сучасних технологій навчання.

Результати навчання, визначені Університетом

РН9. Уміти аналізувати наукові джерела інформації стосовно проблеми, яка досліджується, працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін., відслідковувати найновіші досягнення в агрономії.

РН10. Уміти формувати методичні підходи до оцінювання сталості агроecosystem у регіоні та відбору інноваційно-інвестиційних проектів їх збалансування за оптимізаційними критеріями. Розробляти оптимізаційні стратегії забезпечення екологічно безпечного функціонування агроecosystem з урахуванням пріоритетів регіональної політики.

РН11. Здатність визначати та вирішувати сучасні експериментальні, теоретичні, методологічні та прикладні проблеми рослинництва, які стосуються стану і напрямків стабілізації продуктивності сільськогосподарських культур в їх зв'язку з новітніми технологіями та в умовах глобальних змін клімату.

	PH12. Здатність використовувати сучасні методи наукових досліджень в агрономії для глибокого і комплексного оцінювання одержаних результатів.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми мають науковий ступінь та вчене звання.
Матеріально-технічне забезпечення	Використання комп'ютерних і спеціалізованих лабораторій та дослідного поля Полтавського державного аграрного університету. Матеріально-технічне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: атестована науково-дослідна лабораторія якості зерна; атестована наукова лабораторія агроекологічного моніторингу; атестована навчально - наукова лабораторія загальної біотехнології; навчальні приміщення; спеціалізовані комп'ютерні лабораторії; навчальні, навчально-наукові лабораторії для проведення наукових досліджень спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека, читальний зал; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; пункти харчування.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: бібліотеку, читальний зал з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронну бібліотеку ПДАУ: https://lib.pdaa.edu.ua/ ; офіційний сайт ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/ ; віртуальне навчальне середовище Moodle; необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового доступу до мережі; корпоративну пошту; навчальні і робочі плани; програма педагогічної практики; графіки навчального процесу; комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; електронний ресурс, який містить програми з навчальних дисциплін навчального плану; репозитарій ПДАУ.
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Полтавським державним аграрним університетом і закладами вищої освіти та науковими установами України
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту»

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

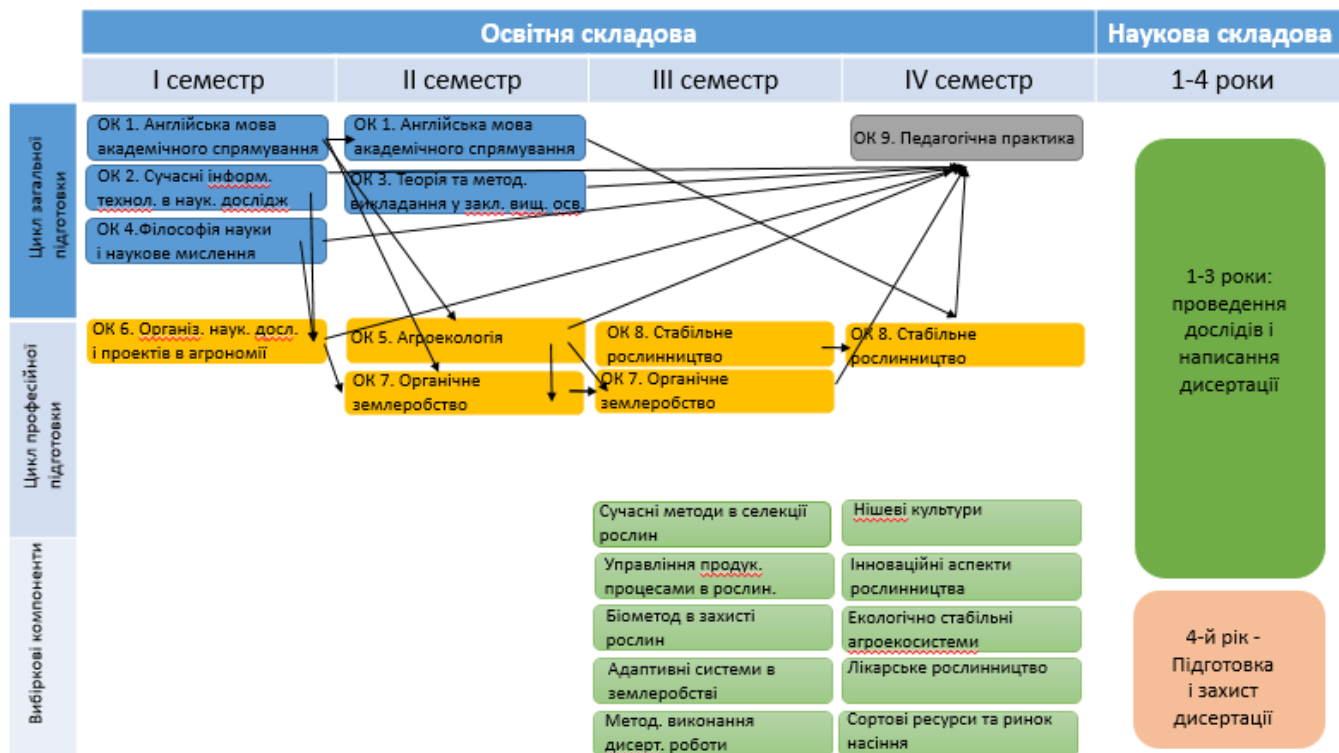
2.1. Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Код ОК	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1	Англійська мова академічного спрямування	7	залік, екзамен
ОК 2	Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях	3	залік
ОК 3	Теорія та методика викладання у закладах вищої освіти	3	екзамен
ОК 4	Філософія науки і наукове мислення	5	екзамен
ОК 5	Агроекологія	6	екзамен
ОК 6	Організація наукових досліджень і проєктів в агрономії	3	екзамен
ОК 7	Органічне землеробство	7	залік, екзамен
ОК 8	Стабільне рослинництво	7	залік, екзамен
ОК 9	Педагогічна практика	3	диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		44	
Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми			
Загальний обсяг вибіркового компонентів		16	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		60	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Семестр	Код ОК	семестри											
		1 семестр				2 семестр				3 семестр		4 семестр	
		OK1	OK2	OK4	OK6	OK1	OK3	OK5	OK7	OK7	OK8	OK8	OK9
1 семестр	OK1							*	*	*			
	OK2												*
	OK4												*
	OK7							*	*	*	*	*	*
2 семестр	OK1												*
	OK3												*
	OK5								*	*	*	*	*
	OK6		*	*	*			*		*	*	*	*
3 семестр	OK6										*	*	*
	OK8	*										*	
4 семестр	OK8	*											*
	OK9			*									

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	<p>Дисертація подається у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, виконується здобувачем особисто, повинна містити наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні та/або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для галузі знань «Аграрні науки та продовольство» та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчити про особистий внесок здобувача в науку та характеризуватися єдністю змісту. Обсяг основного тексту дисертації становить 4,5-7,0 авт. аркушів, - 108-168 сторінок.</p> <p>Структура дисертаційної роботи, процедура перевірки на наявність плагіату, надання відгуків опонентів та прилюдного захисту визначаються чинними вимогами Міністерства освіти і науки України (вимогами чинного законодавства).</p>
Вимоги до публічного захисту	<p>Публічний захист дисертації проводиться на засіданні спеціалізованої вченої ради. Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь голова та члени ради, а також за бажанням присутні на засіданні. Під час захисту відповідно до законодавства радою забезпечується аудіофіксація (запис фонограми) та відеофіксація. Запис (звукозапис, відеозапис) такого засідання ради оприлюднюється на офіційному веб-сайті ПДАУ не пізніше наступного робочого дня з дати проведення засідання та зберігається на відповідному веб-сайті не менше трьох місяців з дати набрання чинності наказом закладу вищої освіти про видачу здобувачеві диплома доктора філософії.</p>
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	<p>Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти доктор філософії із присвоєнням освітньої кваліфікації доктора філософії з агрономії з врученням диплому встановленого зразка, а також додатку до диплому доктора філософії європейського зразка.</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
PH1				•			•		
PH2		•		•					
PH3					•	•		•	
PH4		•							
PH5	•								•
PH6	•				•	•	•		
PH7				•					•
PH8			•						•
PH9	•	•							
PH10					•		•		
PH11								•	
PH12						•		•	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Освітні компоненти	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності									
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
ОК1	■		■	■		■		■		■			■		
ОК2	■		■	■			■	■	■				■		
ОК3	■	■											■		
ОК4	■	■			■	■						■			
ОК5	■				■				■		■			■	■
ОК6	■			■			■			■					
ОК7	■				■	■			■		■	■		■	■
ОК8	■				■	■			■		■	■		■	■
ОК9	■	■					■	■		■					

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, з обов'язковим залученням до цього процесу представників роботодавців, здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ПДАУ та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

1. Використані джерела

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету від 15.09.2021 р. [URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf>].
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [URL: <http://www.dk003.com>].
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010 [URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>].
6. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті від 15.09.2021 р. [URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapromobilnistpdau.pdf>].
7. Положення про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в Полтавському державному аграрному університеті від 15.09.2021 р. [URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/prozabezpechennyapranavybirnavchalnyhdyscyplin.pdf>].
8. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті від 15.09.2021 р. [URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>].
9. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті від 15.09.2021 р. [URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprooocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>].
10. Положення про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету від 15.09.2021 р. [URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/proprovedennyapraktykystudenti v.pdf>].

11. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті від 15.09.2021 р. [URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosvzyaopdau10012_2_0.pdf].
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 та затверджені зміни, внесені постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365 [URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>]
13. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 [URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>].
14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 [URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].
15. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. – Режим доступу : <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=82:bolonskyi-protses-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych&start=80>;
16. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. – Режим доступу : <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>;
17. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / [Захарченко В.М., Луговий В.І., Рашкевич Ю.М., Таланова Ж.В.] / [за ред. В.Г. Кременя]. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. – Режим доступу : <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=84:rozroblennia-osvitnikh-prohram-metodychni-rekomendatsii&start=80>.
18. Стандарт вищої освіти України спеціальності 201 Агрономія рівня доктор філософії <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/29/201-Ahronomiya-dokt.filos.29.12.pdf>
19. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – Режим доступу : https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf;
20. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). – Режим доступу : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/en.pdf>;
21. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013. Режим доступу : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>];
22. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). – Режим доступу : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf;
23. SCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. –Режим доступу : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>];